

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 825/3
Podgorica, 16.09.2020. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Lutrija Crne Gore“ a.d. iz Podgorice, emiteru televizijskog programa „TV 7“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera jer je dana 13. avgusta 2020. godine, u okviru informativne emisije „Aktuelno“ u terminu od 18:59:57 do 19:25:51 časova:
  - 1) emitovao prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (oglašavanje),
  - 2) prekršio obavezu da oglasi ne smiju biti uključeni u programe koji traju 30 minuta ili kraće,
  - 3) emitovao telepromociju u okviru informativno-političkog programa.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
  - a) emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije, što je zabranjeno članom 85 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i članom 13 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11),
  - b) kršenja obaveze da oglasi ne smiju biti uključeni u programe koji traju 30 minuta ili kraće (čl. 94 Zakona o elektronskim medijima i čl. 43 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
  - c) korišćenja telepromocije u informativno-političkim programu, što je zabranjeno članom 53 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama.
3. Nalaže se privrednom društvu „Lutrija Crne Gore“ a.d. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru opšteg televizijskog programa „TV 7“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Lutrija Crne Gore“ a.d. iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „TV 7“ objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru 'TV 7' upozorenje jer je dana 13. avgusta 2020. godine, u okviru informativne emisije 'Aktuelno', emitovao prikriveno oglašavanje. Emiter je prekršio i zabranu da oglasi ne smiju biti uključeni u programe koji traju 30 minuta ili kraće, kao i zabranu emitovanja telepromocije u informativno-političkim programima“.
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcq.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Redovnim monitoringom emitovanog televizijskog programa „TV 7“, privrednog društva „Lutrija Crne Gore“ a.d. (u daljem tekstu: „emiter“), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je konstatovala da je dana 13. avgusta 2020. godine, u okviru televizijskog programa „TV 7“, u terminu od 18:59:57 do 19:25:51 sati, emitovana informativna emisija „Aktuelno“. Monitoringom je utvrđeno da su u okviru

navedene informativne emisije emitovani i programski sadržaji sa elementima komercijalne AV komunikacije (nalaz Sektora za monitoring 02-825 od 18.08.2020.g.).

Imajući u vidu standarde o komercijalnim AVM komunikacijama i učešću ovih sadržaja u informativnoj emisiji „Aktuelno“, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja čl. 85 st. 1, čl. 89 st. 1 i čl. 94 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), čl. 13 st. 1 i 2, čl. 37 st. 1, čl. 43, čl. 44 st. 2 i čl. 53 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-08.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-825/1 od 19.08.2020.g.).

Dana 04.09.2020. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje povodom navedenog zahtjeva (akt broj 02-825/2 od 04.09.2020. godine), u kom se navodi da „... 'TV 7'... nije imala namjeru da emitovanjem sadržaja povodom otvaranja hipermarketa 'Voli' u Danilovgradu krši... propise“, te da „... emitovani sadržaj ne upućuje na prikrivene i prevarne audiovizuelne komunikacije... iz razloga što je navedeni događaj emitovan u okviru emisije 'Aktuelno' zbog javnog i društvenog značaja, jer se... radilo o otvaranju objekta koji će uticati na... razvoj opštine Danilovgrad i njenih građana, a zatim i na cijelu državu. Stoga je i događaj emitovan u informativnoj emisiji 'Aktuelno' bez... želje za prikrivenim reklamiranjem“.

Na kraju izjašnjenja emiter je naveo da se „... ne radi o prevarnoj ili prikrivenoj komercijalnoj audiovizuelnoj komunikaciji, jer namjera uredništva 'TV 7' nije bila da emitovani sadržaj na bilo koji način dovode u zabludu lica kojima je upućen ili do kojih je dopirao, niti da utiče na njihovo ekonomsko ponašanje i škodi eventualnom konkurentu“.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- komercijalna audiovizuelna komunikacija je AVM usluga koja podrazumijeva uključivanje u program skupa slika sa ili bez zvuka, namijenjenih: (a) direktnom ili indirektnom promovisanju robe, usluga ili imidža fizičkog ili pravnog lica koje obavlja neku privrednu aktivnost, uz određenu finansijsku ili sličnu nadoknadu ili (b) samopromovisanju (član 8 stav 1 tač. 13 Zakona).
- televizijsko oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kojeg oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod, uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona).
- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 1 tač. 15 Zakona).
- telepromocija je oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga (član 4 st. 1 al. m) Pravilnika).
- zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije (član 85 stav 1 Zakona i član 13 stav 1 Pravilnika).
- komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: radijskog i televizijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda (čl. 88 Zakona).
- članom 94 Zakona i 43 Pravilnika propisano da oglasi ne smiju biti uključeni u programe koji traju 30 minuta ili kraće. S tim u vezi, članom 44 stav 2 Pravilnika je propisano da, ukoliko informativne emisije (poput dnevnika, vijesti i sl.) na TV stanicama traju duže od 30 minuta, odnosno duže od 10 minuta na radio stanicama, oglasne poruke se mogu emitovati isključivo

između djelova (informativno politički, sportski i vremenska prognoza) najviše jedan put, u maksimalnom trajanju do 60 sekundi.

- članom 53 stav 1 Pravilnika predviđeno je da se telepromocija ne smije koristiti u dječjim, vjerskim i informativno-političkim programima i programima o tekućim događajima.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih sadržaja, kao i izjašnjenja emitera može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 13.08.2020. godine emitovao informativnu emisiju „Aktuelno“, u terminu od 18:59:57 do 19:25:51 sati. U okviru navedene informativne emisije, u periodu od 19:12:28 do 19:14:38 sati, emitovan je sljedeći prilog:

Najava voditelja: „*Otvaranje prvog hipermarketa 'Voli' u Danilovgradu imaće višestruki značaj za tu opštinu, u prvom redu za njene građane, poručila je predsjednica Opštine Danilovgrad Zorica Kovačević. Ona je sa zajedno direktorom kompanije 'Voli' Draganom Bokanom svečano otvorila objekat u prisustvu predsjednika Crne Gore Mila Đukanovića i ministarke ekonomije Dragice Sekulić.*”

Novinarski tekst (glas iz off-a): „*Predsjednica opštine Danilovgrad Zorica Kovačević je kazala da je investicija kompanije 'Voli' u opštini Danilovgrad i otvaranje novog savremenog poslovnog objekta višeznačajno za tu Opštinu.*”

Tokom navedenog dijela priloga kao pokrivalica je korišćen snimak sa otvaranja marketa „Voli“ a zatim je, u nastavku, emitovan niz izjava koje su date za govornicom sa logom kompanije „Voli“ i ispred panoa na kome dominira tekst „Voli Hipermarket Danilovgrad“. Emitovani snimci u gornjem lijevom uglu imaju oznaku „MATERIJAL PR CENTRA“.

Zorica Kovačević: „*U prvom redu tu mislim na nova radna mjesta, veću mogućnost izbora za sve kategorije potrošača, bolju i raznovrsniju ponudu, a zašto ne i reći, novog budućeg solvetnog poreskog obveznika za opštinu Danilovgrad je nešto što sveukupno raduje.*”

Novinarski tekst (glas iz off-a): „*Zahvalila se direktoru 'Volija' Draganu Bokanu na održanoj riječi i realizaciji prve faze projekta.*”

Zorica Kovačević: „*...čovjeku koji je imao smjelosti i hrabrosti da održi datu riječ i prvu fazu ovog projekta – hipermarket 'Voli', u vrijednosti od preko 5 i po miliona eura realizuje uprkos nimalo povoljnim ekonomskim prilikama, koje su danas stvarnost ekonomije svake države, i koje je prije svega gospodin Dragan Bokan i pokazao.*”

Novinarski tekst (glas iz off-a): „*Direktor kompanije Voli Dragan Bokan poručio je da je ta kompanija uložila velike i napore i sredstva, ali više nego ikad dali istinski sebe u svoj prvi objekat u Danilovgradu. Kazao je da je siguran da će ovom investicijom, vrijednom 5,5 miliona eura, dati ogroman doprinos unapređenju kvaliteta ponude danilovgradske opštine.*”

Dragan Bokan: „*Otvaranje Voli hipermarketa je naša investicija u razvoj kompanije, ali i u razvoj okruženja u kome smo prisutni. Proizvođači iz Bjelopavlića i dijela Katunske nahije su u poziciji da u saradnji sa 'Volijem' osiguraju plasman i da svojoj proizvodnji daju čvrst temelj daljeg razvoja, kao što to čine poljoprivredno gazdinstvo Jovović, proizvođači sireva 'Vulaš', kooperativa 'Katunjanka', 'Vuković' i 'Rakočević', 'Montebianko', 'Crnogorska matica' proizvođači meda, 'Goodfood' i 'Ekoeggs'.*”

2. U okviru iste informativne emisije u periodu od 19:15:39 do 19:18:38 sati, emitovan je prilog čiji je opis dat u nastavku. Tokom priloga u gornjem lijevom uglu emitovano je tekstualno obavještenje „TELEPROMOCIJA“.

Najava voditeljke: „*A kompanija 'Voli' danas je otvorila novi tržišni centar, svoj prvi maloprodajni u danilovgradskoj opštini. Tržišni centar 'Voli Danilovgrad' se prostire na parceli ukupne površine 21.000m². Hipermarket, površine 3.600m² predstavlja spoj inovativnih tehnoloških rješenja, tradicionalno bogate ponude koja objedinjuje čak 15.000 artikala, uz najpovoljnije cijene na tržištu. Otvaranju 'Volija' prisustvovala je naša ekipa i gledamo prilog kolegice Jelene Veljović.*”

Novinarski tekst (glas iz off-a): „*Kompanija 'Voli' danas je svečano otvorila tržišni centar u Danilovgradu otvaranjem hipermarketa, čime je završena prva faza izgradnje 'Voli' centra.*”

Hipermarket po riječima direktorice marketinga u toj kompaniji Olivera Lakonić, predstavlja spoj inovativnih tehnoloških rješenja i bogate ponude, uz povoljne cijene."

Tokom navedenog dijela priloga kao pokrivalica je korišćen snimak marketa „Voli“, spoljašnjost i unutrašnjost objekta. Usljedi je video izjava, kako je potpisano, Olivera Lakonić, direktorice marketinga kompanije „Voli“.

Olivera Lakonić: *„Ono što je obilježilo ovaj prvi dan je popust od 10% u hipermarketu, i znači danas i sutra svi računi su umanjeni za 10%, tako da su brojni potrošači odlučili da iskoriste ovu sjajnu pogodnost. Inače, ono što je novo, što opština Danilovgrad ovim hipermarketom i dobija, to je sveobuhvatna ponuda, 15.000 artikala, prehrambene i neprehrambene robne grupe. Tu je gastro linija sa gotovim jelima, linija hrane za ponijeti, moderan restoran, ribarnica sa ponudom svježe morske ribe s koče, svježe meso, delikatesi, sektori vina. Ponuda je zaista veoma bogata i ono što je karakteristično za 'Voli' cijene su vrlo povoljne i smatramo da je ovo objekat u kome će naši potrošači zaista uživati u trgovini. Osim hipermarketa, potrošačima je na raspolaganju 'Mil Pop', 'Gradska knjižara', apoteka i pošta. To je u ovoj prvoj, inicijalnoj fazi i u narednim godinama očekujemo razvoj ovog projekta, jer smatramo da je ovaj dio Crne Gore zaista zaslužuje."*

Izjava se pokriva snimcima na kojima je prikazana unutrašnjost hipermarketa i ponuda koju nudi.

Novinarski tekst (glas iz off-a): *„Hipermarket se prostire na oko 3.500m² a u sklopu 'Voli' centra funkcionisaće i moderan restoran."*

Olivera Lakonić: *„Imamo zaista jedinstvenu ponudu hrane, jedinstvenu za 'Volijeve' restorane sa nazivom 'Bar 49', 'Bar 61' i 'Bar 12'. Ovo je još jedan od naših restorana u nizu, za čiji se enterijer pobrinuo arhitektonski atelje iz Milana, a naši vrhunski gastronomski majstori za ponudu."*

Novinarski tekst (glas iz off-a): *„u objektu radi 80 zaposlenih a po riječima Lakonić, iako je planirano otvaranje značajnijeg broja radnih mjesta, zbog specifične situacije sa virusom Covid 19, ova kompanija je zaposlila 20 radnika iz Danilovgrada, dok je 60 zaposlenih preraspoređeno iz drugih 'Voljevih' marketa."*

3. Agencija je imala u vidu da se prvi prilog, emitovan dana 13.08.2020.g., u terminu 19:12:28 do 19:14:38 časova, odnosio na otvaranje novog poslovnog objekta koji će zapošljavati određeni broj radnika i koji će generisati novu vrijednost („otvaranje novog savremenog poslovnog objekta višeznačajno za tu Opštinu...“) i doprinijeti razvoju opštine Danilovgrad, te da se radilo o temi od javnog i društvenog značaja.

Iako se ne može dovesti u pitanje pravo emitera da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, objavljuje/prenosi informacije o bitnim privrednim događajima u državi, potrebno je da pri tome poštuje norme zakona koje se odnose na komercijalne AVM komunikacije.

Emiter je imao pravo da izvjesti javnost o događaju značajnom za građane opštine Danilovgrad, međutim, predmetni prilog se nedvosmisleno može smatrati oglašavanjem. Jer, tokom cijelog trajanja predmetnog programskog sadržaja u gornjem lijevom uglu je stajala oznaka da se radilo o materijalu preuzetom od „PR CENTRA“ kompanije o kojoj je riječ u prilogu, a ne o uredničkom sadržaju.

4. Postojanje prikrivenog oglašavanja u prilogu emitovanom u terminu terminu 19:12:28 do 19:14:38 časova (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata, i to:

- analizirani programski sadržaj je mogao dovesti u zabludu gledaoca u pogledu svoje stvarne prirode, odnosno bio je pogodan da ga uvjeri da je riječ o sadržaju koji nije komercijalne prirode. Takvo dovođenje u zabludu prevashodno je moguće zbog načina na koji je sadržaj prezentovao ponudu. Formulisan je na način koji je pogodan da gledaoca uvjeri da je riječ o uredničkom, a ne sadržaju komercijalne (oglasne) prirode. Ne dovodeći u pitanje pravo emitera da, u formi novinarskog priloga, upozna gledaoce sa investicijama u privredi koje pozitivno utiču na opštinu Danilovgrad, otvaranje novog poslovnog objekta koji će obezbijediti nova radna mjesta, predmetni prilog se nedvosmisleno može smatrati oglašavanjem u toku informativne emisije.

- da prilog ima dominantno promotivan karakter, posebno ukazuje to što je tokom emitovanja cjelokupnog programskog sadržaja korišćen snimak koji je emiter preuzo od „PR CENTRA“

kompanije. Prilikom emitovanja izjava u predmetnom prilogu dominira logo kompanije „Volf“ koji je istaknut na govornici, kao i na panou sa tekstom „Voli Hipermarket Danilovgrad“.

5. U drugom prilogu o otvaranju novog hipermarketa u Danilovgradu, koji je emitovan u terminu od 19:15:39 do 19:18:38 sati, emiter je pravilno označio da se radilo o telepromociji. Međutim emitovanjem predmetnog priloga, u kojem se predstavljao lanac određenog marketa („Volf marketi) i njegova konkretna ponuda, u okviru informativne emisije „Aktuelno“, emiter je prekršio član 53 stav 1 Pravilnika, kojim je zabranjeno korišćenje telepromocije u informativno-političkim programima.
6. Takođe, prema članu 94 Zakona i 43 Pravilnika, oglašavanje ne smije biti uključeno u programe koji traju 30 minuta ili kraće. Imajući u vidu trajanje predmetnog informativnog programa (25 minuta i 54 sekunde), kao i činjenicu da je oglašavanje emitovano u toku samog informativnog programa kao njegov sastavni dio, emiter je prekršio i gorenavedeni standard oglašavanja.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnog sadržaja prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama u dijelu zabrane emitovanja prikrivene komercijalne AV komunikacije, kao i kršenja zabrane da oglasi ne smiju biti uključeni u programe koji traju 30 minuta ili kraće. Takođe, emiter je prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama u dijelu zabrane korišćenja telepromocije u informativno-političkim programu.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O - TV - K - 08 od 21.07.2011. godine emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter emitovanjem predmetnih sadržaja prekršio čl. 85 st. 1, čl. 94 Zakona i član 13. st. 1, čl. 43 i čl. 53 st. 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „TV 7“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Privrednom društvu „Lutrija Crne Gore“ a.d. iz Podgorice je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemca.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Lutrija Crne Gore“ a.d.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

DIREKTOR
Geran Vuković

